

Alkoholpolitisk plan 2020 – 2023

Vedtatt av Kommunestyret 17.06.2020

Innhold

Sammendrag	3
1 Bakgrunn og forankring	3
1.1 Bakgrunn for planarbeidet	3
1.2 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel	4
1.3 Sammenheng med øvrige planer	4
1.4 Regelverk	4
1.5 Lovens formål - alkoholloven § 1-1	5
1.6 Overordnet målsetting	5
1.7 Kommunens ansvar og virkemidler	6
2 Dagens situasjon.....	6
3 Handlingsdel	7
4 Retningslinjer for behandling av salgs- og skjenkebevillingsaker i Nesodden kommune	7
4.1 Generelle bestemmelser	7
4.1.1 Grunnlaget for kommunens alkohol-/bevillingspolitikk.....	7
4.1.2 Definisjoner, jf. alkoholloven § 1-3.....	7
4.1.3 Aldersgrenser	8
4.1.4 Salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 1.....	8
4.1.5 Salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 2 og 3	9
4.1.6 Skjenkebevilling	9
4.1.7 Kommunens alkoholpolitiske skjønn.....	11
4.1.8 Antall salgs- og skjenkebevillinger.....	11
4.1.9 Type sted og stedets målgruppe	11
4.1.10 Beliggenhet og hensyn til lokalmiljøet	12
4.1.11 Trafikkforhold	12
4.1.12 Næringspolitiske hensyn	12
4.1.13 Hensynet til offentlig ro og orden	13
4.1.14 Krav til egnethet	13
4.1.15 Bevillingsperiodens lengde.....	14
4.1.16 Salgs- og skjenketider	14
4.2 Tildeling og utøvelse av salgs- og skjenkebevillinger	15
4.2.1 Krav til søknad om salgsbevilling.....	15
4.2.2 Krav til søknad om skjenkebevilling	16

4.2.3	Krav til søknad om serveringsbevilling	16
4.2.4	Krav til internkontroll	17
4.3	Behandling av søknader	17
4.3.1	Delegering av myndighet.....	17
4.3.2	Endring av bevilling.....	18
4.3.3	Saksbehandling.....	18
4.3.4	Saksbehandlingstid.....	19
4.4	Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger	19
4.5	Forbud	20
4.5.1	Reklameforbud	20
4.5.2	Forbud mot salg og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer.....	20
4.5.3	Forbud mot rabatt.....	20
4.6	Reaksjoner ved brudd på salgs- og skjenkebestemmelsene - prikksystemet	21
4.6.1	Alkoholforskriften kapittel 10 om inndragning av salgs- og skjenkebevillinger.....	21
4.6.2	Periode for beregning av prikker	21
4.6.3	Prikktildeling, jf. alkoholforskriften § 10-3	22
4.6.4	Skjønnsutøvelse ved prikktildeing, jf. alkoholloven § 10-4	23
4.6.5	Saksbehandling i kommunen ved tildeling av prikker	24
4.7	Gebyr for salg og skjenking	24
4.7.1	Omsetningsoppgave.....	24
4.8	Klageadgang	25
5	Lenker	25

Sammendrag

Alkoholpolitisk plan angir mål, retningsvalg og tiltak for det alkoholpolitiske arbeidet i Nesodden kommune. Kommunen er gjennom alkoholloven § 1-7d, pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, og departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan. Planen vedtas av kommunestyret i begynnelsen av hver valgperiode og gjelder for fire år av gangen.

Alkoholloven gir kommunene ansvar for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, og for å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik. All omsetning av alkoholholdig drikk krever særskilt offentlig tillatelse (bevilling). Kommunenes behandling av bevillinger regulerer tilgjengeligheten av alkohol ved å bestemme hvor og når det kan skjenkes og selges alkohol, og hvem som kan drive slik virksomhet.

Kommunene skal ivareta helse- og sosialpolitiske hensyn på best mulig måte, samtidig som det er viktig å ivareta næringspolitiske hensyn. Kommunenes lokale bestemmelser og regulering av salgs- og skjenkebestemmelsene er viktige virkemidler for å begrense alkoholrelaterte skader.

Den alkoholpolitiske planen skal angi rammer for behandling av saker etter alkoholloven og gi politikere, innbyggere og næringsdrivende en oversikt over hva som blir lagt til grunn ved behandlingen i slike saker. Alkoholpolitisk plan er et virkemiddel for å sikre at omsetning av alkohol skjer innenfor lovens rammer og for å redusere de samfunnsmessige og individuelle skadevirkningene alkoholbruk kan gi.

Alkoholpolitisk plan legger først og fremst vekt på helseaspektet, men også andre sider ved samfunnsutviklingen inkluderes i planen. Planen angir rammene for behandlingen av saker etter alkoholloven og skal gi politikere, innbyggere og næringsdrivende oversikt over hva som blir lagt til grunn ved behandling og vedtak i slike saker, slik at det blir forutsigbart for alle parter. Gjennom alkoholpolitisk plan skal kommunen legge til rette for en helhetlig og samlet alkoholpolitikk, samt en forutsigbar saksbehandling fra kommunens side. Nesodden kommunes overordnede målsetting med alkoholpolitikken er å begrense skadevirkninger av alkohol, men også å være forutsigbare og tydelige slik at kommunen skaper forutsigbarhet for eksisterende og nytt næringsliv. Retningslinjene i planen skal særlig bidra til å nå disse målene.

1 Bakgrunn og forankring

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Etter alkoholloven § 1-7d, er kommunen pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Alkoholpolitisk plan er et strategisk dokument som angir mål, retningsvalg og tiltak for det alkoholpolitiske arbeidet i Nesodden kommune. Planen vedtas av kommunestyret i begynnelsen av hver valgperiode og gjelder for fire år av gangen.

All omsetning av alkoholholdig drikk krever særskilt offentlig tillatelse (bevilling). Alkoholloven gir kommunene ansvar for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, og for å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik.

Kommunens behandling av bevilninger regulerer tilgjengeligheten av alkohol ved å bestemme hvor og når det kan skjenkes og selges alkohol, og hvem som kan drive slik virksomhet.

Planen er forankret i følgende strategier og planer:

- Planstrategi 2016 – 2020
- Kommuneplan for Nesodden 2018 – 2042
- Strategisk næringsplan 2020 – 2023
- Plan for psykisk helse og rus 2019 – 2023
- Boligsosial handlingsplan 2013 – 2030
- Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2014 – 2025.

1.2 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel

Nesodden kommunestyre vedtok kommuneplan for Nesodden 2018 – 2042, den 27.03.2019. Samfunnsdelen av kommuneplanen 2018 – 2042 er gjeldende. I kommuneplanens kapittel 4 «Satsninger for en bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling», vises det til at fremtidsrettet levemåte handler om trygghet for innbyggerne i alle livsfaser, en frisk befolkning, god folkehelse, samt et rikt kulturliv. Alkoholpolitisk plan legger først og fremst vekt på folkehelseaspektet, men også andre sider ved samfunnsutviklingen, som hensyn til at forutsigbarhet for næringsliv, er ivaretatt.

1.3 Sammenheng med øvrige planer

Plan for psykisk helse og rus 2019 – 2023

Planen skal bidra til systematisk arbeid for å forebygge og behandle problematikk knyttet til psykisk helse og rus, de to feltene sett separat og under ett. Hensikten med en felles plan er å søke felles forståelse og innsikt slik at kommunen og samarbeidspartnere har et felles grunnlag for tenkning om utfordringer og løsninger, samt å sikre godt tverrfaglig arbeid, samhandling og økt effektivitet.

Strategisk næringsplan 2020 – 2023

Nesodden kommune sin strategiske næringsplan skal styrke kommunens mulighet til å føre en strategisk og langsiktig tilrettelegging for næringslivet. Planen skal legge til rette for økt sysselsetting, økt attraktivitet og en god sentrumsutvikling samtidig som kommunens klimamål ivaretas.

Boligsosial handlingsplan 2013 – 2030

Et vesentlig boligsosialt mål for Nesodden kommune er å bidra til at det finnes tilstrekkelig antall egnede gode boliger for innbyggerne. En bolig må kunne sies å være en av de viktigste forutsetninger for et menneskes velferd og livskvalitet.

Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2014 – 2025

Barn og unges oppvekstvilkår er en av de viktigste samfunnsoppgavene vi har. Idrett og friluftsliv er en viktig del av dette. I det utvidede kulturbegrepet er idretten en vesentlig del. Den gir barn og unge en mulighet til å finne sin «vinnerarena». Alle barn og unge trenger én eller flere arenaer hvor de opplever mestring og fremgang og får en vinnerfølelse som gir en sunn selvtillit og indre trygghet. Det gir et godt utgangspunkt for veien inn i voksenlivet.

1.4 Regelverk

Følgende lover og forskrifter setter rammer og gir føringer for den alkoholpolitiske handlingsplanen:

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven), av 2.6.1989 nr. 27.
- Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), av 8.6.2005 nr. 538.
- Forskrift om tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 4-4.
- Forskrift om salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 3-7.
- Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), av 13.06.1997 nr. 55.
- Forskrift om åpningstid for serveringssteder, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15.

1.5 Lovens formål - alkoholloven § 1-1

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter alkoholloven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

1.6 Overordnet målsetting

Kommunen skal sikre at lokal alkoholpolitikk medvirker til at omsetning av alkohol skjer på forsvarlig vis og innenfor lovens rammer. Kommunen skal hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle. Det er ønskelig å sørge for gode og varierte møteplasser for befolkningen i restauranter og andre skjenkesteder.

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen, jf. folkehelseloven § 4. Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. folkehelseloven § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk, jf. folkehelseloven § 7.

Alkoholforbruk kan føre til både helsemessige og sosiale skadevirkninger. Folkehelse og forebygging av alkoholrelaterte skader skal derfor ligge til grunn for alkoholpolitikken.

Bevillingspolitikken skal bidra til å redusere de negative konsekvensene alkohol har for enkeltpersoner, deres familier og for samfunnet. Å redusere overskjenking og hindre at mindreårige får tilgang til alkoholholdige drikkevarer er en målsetting for Nesodden kommune. Alkoholfrie familie-, idretts- og fritidsarrangementer bidrar til å nå denne målsettingen. Nesodden kommune som bevillingsmyndighet, bevillingshavere og andre aktører har videre et felles ansvar for å opprettholde et trygt uteliv og sørge for at omsetning av alkohol foregår i samsvar med gjeldende lovverk og kommunale vedtak. Bevisstgjøring og kompetanseheving av ansatte og ledere på salgs- og skjenkesteder er et ledd i det forebyggende arbeidet.

Gjennom alkoholpolitisk plan legger kommunen til rette for en helhetlig og samlet alkoholpolitikk, samt en forutsigbar saksbehandling fra kommunens side.

Nesodden kommunes overordnede målsetting med alkoholpolitikken er å:

- begrense skadevirkninger av alkohol
- være forutsigbare, tydelige og tilgjengelige
- være et styringsredskap for å sikre forsvarlige vurderinger av lokalisering, salgs- og skjenkesteder, bevillingsperiode, vandel og alkoholfrie møtesteder
- systematisk sikre at salgs- og skjenkesteder overholder regelverk
- skape forutsigbarhet for eksisterende og nytt næringsliv.

1.7 Kommunens ansvar og virkemidler

Alkoholloven § 1-4a, sier at salg, skjenking og tilvirking av alkoholholdig drikk bare kan skje på grunnlag av bevilling etter alkoholloven. Alkoholloven gir kommunen ansvar for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, og for å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik. Kommunens behandling av bevillinger regulerer tilgjengeligheten av alkohol ved å bestemme hvor og når det kan skjenkes og selges alkohol, og hvem som kan drive slik virksomhet.

Kommunens lokale bestemmelser og regulering av salgs- og skjenkebestemmelsene er viktige virkemidler for å begrense alkoholrelaterte skader. Kommunen skal ivareta helse- og sosialpolitiske hensyn på best mulig måte, samtidig som det er viktig å ivareta næringspolitiske hensyn.

Handlingsplanen gir rammer for behandling av saker etter alkoholloven og gir politikere, innbyggere og næringsdrivende en oversikt over hva som blir lagt til grunn ved behandlingen i slike saker. For å sikre en rettferdig og forutsigbar behandling av bevillingssaker er det i Nesodden kommune utarbeidet egne detaljerte retningslinjer for hva kommunen vektlegger i sin vurdering av bevillingssakene.

2 Dagens situasjon

I Nesodden kommune er det per 8.5.2020 totalt 13 salgsbevillinger (inkludert ett vinmonopolutsalg) og totalt 13 skjenkesteder. Av de totalt 13 skjenkestedene, har 12 bevilling for øl, vin og brennevin og ett sted har kun bevilling for øl og vin. Ølsalget i butikk følger Nesodden kommunes maksimale åpningstider som er kl. 08:00 – 20:00 på hverdager og kl. 08:00– 18:00 på dager før søn- og helligdag. Salget i vinmonopolutsalget følger Vinmonopolets åpningstider.

De fleste skjenkestedene har skjenkerett innenfor kommunes maksimaltid, til kl. 01:30, men med tidsbegrensing for skjenking utendørs til kl. 00:30.

Kommunens alkoholpolitikk påvirker flere områder i samfunnet. Næringsutvikling, folkehelse, kultur og fritid, oppvekstforhold og boforhold. Som forvalter av denne myndighet har kommunen ansvar for et saksområde med mange ulike og til dels motstridende interesser. Kommunens bevillingspolitikk skal ta hensyn til alle disse aspektene på best mulig måte. I arbeidet med Alkoholpolitisk plan er disse områdene hensyntatt ved utarbeidelsen av retningslinjer for behandling av salgs- og skjenkebevillinger:

- **Næringsutvikling:** Det er ikke satt tak på antall bevillinger. Kommunen ønsker å stimulere til næringsvekst og å unngå monopolsituasjoner. Det legges vekt på en trygg og ansvarlig skjenkebransje, blant annet ved å gjennomføre kurset «Ansvarlig vertskap».
- **Boforhold og folkehelse:** Det legges vekt på støyforhold for nærliggende bomiljø. Gode boforhold er viktig for innbyggernes trivsel og helse. Støyreducerende tiltak kan være et krav ved innvilgelse av bevilling. Videre er det lagt vekt på at det for risikoutsatte grupper i samfunnet kan være uheldig med skjenking av alkohol i det offentlige rom.
- **Oppvekst, kultur og fritid:** Aktiviteter rettet mot barn og unge og idrettsarrangementer skjermes for unødvendig alkoholpåvirkning.

3 Handlingsdel

Alkoholpolitisk plan 2020 – 2023 må ses i sammenheng med Plan for psykisk helse og rus 2019 – 2023, Strategisk næringsplan 2020 – 2023, Boligsosial handlingsplan 2013 – 2030 og Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2014 – 2025.

I Alkoholpolitisk plan er derfor retningslinjene hovedtiltaket for å sikre en forsvarlig alkoholpolitikk.

4 Retningslinjer for behandling av salgs- og skjenkebevillingsaker i Nesodden kommune

4.1 Generelle bestemmelser

4.1.1 Grunnlaget for kommunens alkohol-/bevillingspolitikk

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven), av 2.6.1989 nr. 27.
- Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), av 8.6.2005 nr. 538.
- Forskrift om tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 4-4.
- Forskrift om salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 3-7.
- Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), av 13.06.1997 nr. 55.
- Forskrift om åpningstid for serveringssteder, Nesodden kommune, fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15.
- Alkoholpolitisk plan angir retningslinjene og rammene for kommunens bevillingspolitikk for inneværende kommunestyreperiode.

4.1.2 Definisjoner, jf. alkoholoven § 1-3

- Alkoholfri drikk: Drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol.

- Alkoholsvak drikk: Drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

4.1.3 Aldersgrenser

Alkoholholdig drikke gruppe 1 og 2 har aldersgrense 18 år.

Alkoholholdig drikke gruppe 3 har aldersgrense 20 år.

Aldersgrensene gjelder for gjester, kunder og betjening. Unntak gjelder for visse fagbrev, lærlinger og andre under opplæring i slike fagbrev. Nesodden kommune anbefaler at eventuelle ansatte under aldersgrensen ikke er tilstede på serveringsstedet etter kl. 23:00. Dette for å beskytte mot et miljø som kan være uheldig for så unge arbeidstakere.

Ansatte på salgs- og skjenkested har ved tvil om alder rett og plikt til å kreve legitimasjon.

4.1.4 Salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 1

Alle salgssteder som skal selge alkoholholdig drikke, må ha salgsbevilling fra kommunen.

Det gis ikke salgsbevilling for alkoholholdig drikke til bensinstasjon eller kiosk, jf. alkoholforskriften § 3-4. Med bensinstasjon forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med kiosk forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvarer.

Det gis ikke salgsbevilling til bryggeri- og mineralvannutsalg, dersom det gis tilbud om kioskvarer i et slikt omfang at salgsstedet fremstår som en kiosk, jf. alkoholforskriften § 3-4.

I Nesodden kommune kan det gis bevilling for salg av alkoholholdig drikke inntil 4,7 volumprosent til dagligvarebutikker og spesialbutikk for øl, både butikk salg og nettbasert salg. Med dagligvarebutikk menes forretninger som i hovedsak omsetter alminnelige dagligvarer som matvarer og husholdningsvarer.

Kommunen kan bestemme om det kun er butikker med et bredt vareutvalg eller spesialbutikker som får salgsbevilling for ølsalg.

Vilkår for nettbutikker:

Bestilling av alkoholholdig drikk må ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder, jf. alkoholforskriften § 3-5.

Salg og utlevering av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikke gruppe 1 ikke må utleveres til person under 18 år, selv om vedkommende viser fram skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre. Ansatte har ved tvil om alder rett og plikt til å kreve legitimasjon, jf. alkoholforskriften § 2-4.

Ved nettsalg må kjøper være registrert med navn, adresse og alder.

Ved utkjøring/levering må kunden kvittere for å ha mottatt alkoholholdige varer og leveringstidspunkt skal registreres. Ved tvil om alder, skal legitimasjon sjekkes og persondata noteres ned. Åpenbart påvirkede personer får ikke utlevert alkoholholdige varer.

Kjøreliste som inneholder legitimasjonsopplysninger lagres i en egen mappe som skal være tilgjengelig ved kommunens kontroll.

4.1.5 Salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 2 og 3

Salg av alkoholholdig drikke gruppe 2 og 3 kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling, jf. alkoholloven § 3-1.

I Nesodden kommune kan det tildeles salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 1, 2 og 3 til AS Vinmonopolet.

4.1.6 Skjenkebevilling

Alle serveringssteder som skal servere alkoholholdig drikke, må ha skjenkebevilling.

Det kan innvilges faste skjenkebevillinger for alle tre alkoholgrupper samlet, alternativt for bare gruppe 1 eller for gruppe 1 og 2. Bevilling for alkoholgruppe 3 inkluderer alltid gruppe 1 og 2. Type alkoholholdig drikk som kan skjenkes kan knyttes opp til ulike typer driftskonsept som f.eks. spisested, dansested, rent skjenkested, overnattingssted, festivaler og konserter.

Det kan også gis skjenkebevilling for et åpent arrangement ved en bestemt anledning eller for et lukket arrangement ved en enkelt anledning.

Det kan søkes om utendørs skjenking i tilknytning til serveringsstedet. Utendørs skjenkeareal skal være tydelig grensemarkert med gjerde eller lignende. Grunneier må ha gitt tillatelse til bruken av utearealet. Søknaden skal inneholde kartskisse over uteområdet der gjerder, bord osv. er tydelig markert.

For å sikre at alkohollovens bestemmelser om skjenking til mindreårige eller åpenbart påvirkede personer etterfølges, er det krav til forsvarlig vakthold ved skjenkeområdet. Ved større arrangementer og skjenkesteder som har stort antall gjester, skal vaktene være godkjent av politiet.

Alminnelig skjenkebevilling

Alminnelig skjenkebevilling gis som en fast skjenkebevilling til et bestemt sted.

Skjenkebevilling for en enkeltanledning – åpent arrangement

Det kan gis bevilling for enkeltanledninger. Enkeltanledninger er åpne arrangement som festivaler, konserter mv. Det må være en styrer og stedfortreder for bevillingen. Disse må ha uklanderligandel, men det er ikke krav til bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.

Ved større arrangementer stilles det en rekke krav til arrangøren. Et større arrangement defineres som er arrangement som er tilgjengelig for allmenheten, og der det er et visst farepotensial ved uforutsette hendelser. Det finnes egne veiledere for slike arrangementer, for eksempel «Veileder for sikkerhet ved store arrangementer», utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Krav som gjelder for større arrangement er bl.a. at arrangøren må ha tillatelse og retningslinjer fra politiet. Retningslinjene skal inneholde bestemmelser om bl.a. vakthold for arrangementet. Brannvesenet skal også ha melding.

Ambulerende skjenkebevilling – lukket/sluttet selskap

Med et sluttet selskap menes at det er samlet en bestemt krets med mennesker i forbindelse med et bestemt formål i et bestemt lokale, for eksempel et bryllup, konfirmasjon, jubileum osv. Deltakerne i selskapet må ha en eller annen tilknytning til de som inviterer til selskapet. Det er ikke tilstrekkelig at man skriver seg på en liste eller kjøper billetter i forkant av arrangementet. Vanlige medlemsmøter i en forening vil ikke oppfylle lovens krav til sluttet selskap. Klubber o.l. med begrenset medlemskap regnes ikke i seg selv som sluttet selskap. Sluttet selskap er det samme som lukket selskap.

Kommunestyret kan gi en eller flere bevillinger som ikke blir knyttet til bestemt person eller skjenkested, og kan tillate at en eller flere av disse bevillinger blir utøvd på et sted eller steder som godkjennes for en enkelt anledning og for skjenking til deltakere i sluttet selskap.

En ambulerende bevilling kan ikke utvides til å omfatte tilvirkning eller innførsel av alkoholholdig drikk for skjenking i egen virksomhet, jf. alkoholloven § 4-5.

Dette er bevillinger som godkjennes for en enkelt anledning og da for sluttet/lukket selskap.

Skjønn benyttes der skillet mellom lukket og åpent arrangement er uklart.

Unntak fra bevillingsplikten

Det gjøres unntak fra hovedregelen om bevillingsplikt i offentlige lokaler dersom eier, leier, driver eller ansatt disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap. Vederlagsfri skjenking av alkohol kan da skje uten bevilling i:

- lokaler hvor det drives serveringsvirksomhet
- lokaler som vanligvis er allment tilgjengelig for offentligheten
- forsamlingslokaler eller andre felleslokaler

Dette forutsetter at utleier ikke står for deler av arrangementet utover det å stille lokalene til disposisjon. Likeledes at det ikke skjenkes mot vederlag.

Skjenking om bord i skip/båter

Skip/båter som ønsker alkoholservering om bord, må søke om skjenkebevilling.

Skip/båter som starter og avslutter sine turer i Nesodden kommune, må søke om skjenkebevilling i Nesodden kommune.

Skjenke- og åpningstider som gjelder for serveringssteder på land, gjelder også for skip/båter.

Det kreves ikke skjenkebevilling fra Nesodden kommune dersom turen starter/avslutter i andre kommuner enn Nesodden. Dette innebærer at man kan passere og ankre opp i Nesodden kommunes farvann mens det konsumeres alkoholholdig drikk. Det kan ikke skjenkes alkoholholdig drikk til personer som ikke følger båten. Dersom turen starter og avslutter i andre kommuner enn Nesodden, kan passasjerer hentes om bord og settes i land i Nesodden kommune.

Høringsinstanser

Ved søknad om skjenkebevilling skal det innhentes uttalelser fra sosialtjenesten og politiet.

Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene. Ved behov kan det også innhentes uttalelser fra f.eks. plan- og bygningsmyndighetene, skole, grunneier, sameie og andre berørte parter. Dette for å sikre at lover og retningslinjer overholdes.

Evaluering og rullering

Alkoholpolitisk plan skal evalueres og rulleres hvert fjerde år, ved ny kommunestyreperiode.

4.1.7 Kommunens alkoholpolitiske skjønn

Alkoholloven bygger på at kommunen selv kan styre sin alkoholpolitikk innenfor rammer gitt i lov og forskrift. Den enkelte kommune har høy grad av selvstendighet ved fastsettelse av retningslinjer som legges til grunn ved behandling av søknader om bevilning.

Når det gjelder det alkoholpolitiske skjønnet, er alle hensyn som fremmer alkohollovens formål relevante. Kommunens avgjørelse skal være alkoholpolitisk saklig. Kommunens saksbehandling skal ikke være vilkårlig. Forskjellsbehandling skal ikke forekomme med mindre det kan forsvares alkoholpolitisk. Forskjellsbehandling skal begrunnes, fremme lovens formål og ikke innebære favorisering eller myndighetsmisbruk. I samsvar med alkoholloven kan punktene i kapittel 4.1.8 – 4.1.16. legges til grunn for skjønnsvurderingen.

4.1.8 Antall salgs- og skjenkebevillinger

Det er anledning til å sette tak på antall bevillinger totalt, innenfor bestemte områder eller i forhold til ulike driftskonsept. Det kan legges vekt på ønske om alkoholfrie soner eller områder i kommunen. Et tak på antall salgs- og skjenkebevillinger av alkoholpolitiske hensyn, må begrunnes ut fra alkohollovens formål og effekten vurderes i forhold til Nesoddens beliggenhet, med korte avstander til Oslo og andre kommunesentra.

Nesodden kommune har ikke tak på antall salgs- og skjenkesteder i Nesodden kommune.

Det er en begrensning på maksimalt tre enkeltanledninger per år for bevillingssteder som har fast skjenkebevilning, og for enkeltarrangement uten fast bevilning.

4.1.9 Type sted og stedets målgruppe

Alkoholloven § 8-9 har bestemmelser om steder der det er forbudt å drikke eller servere alkohol.

Alkoholforskriften § 3-4 har bestemmelser om hvilke typer steder som ikke kan selge alkohol, herunder bensinstasjoner og kiosker.

Ved behandling av søknad om skjenkebevilning kan det legges vekt på:

- skjenkestedets målgruppe, og avslag kan begrunnes i at stedet tiltrekker seg ungdom selv om disse er over 18 år
- tidligere erfaring med driftsform og beliggenhet
- om barn og unge er en del av målgruppen for arrangementet, når det gjelder en enkelt anledning

I tillegg kan det ved behandling av søknad om skjenkebevilning settes vilkår om aldersgrense for stedet, dersom det er hensiktsmessig ut fra et alkoholpolitisk syn. Dette er forhold som må sees i sammenheng med stedets driftskonsept, uttalelser fra politiet og vurderes i den enkelte søknad. Typiske ungdomssteder med aldersgrense under 20 år, får ikke skjenkebevilning for alkoholgruppe 3.

Skjenkestedet kan som et alternativ øke aldersgrensen til minimum 20 år fra et gitt tidspunkt på kvelden og dermed ha bevilling for alkoholgruppe 3.

4.1.10 Beliggenhet og hensyn til lokalmiljøet

Skjenkesteder som befinner seg i eller i nærheten av boligområder, oppvekstmiljø, idrettshaller o.l. må tilpasse åpnings- og skjenketiden av hensyn til nærområdet.

I Nesodden kommune gis det normalt ikke alminnelig fast skjenkebevilling til steder som er lokalisert i/tett ved:

- idrettshaller
- aktivitets-/fritidssenter for barn og unge, herunder skole, barnehage og bibliotek
- gatekjøkken og storkiosker
- bakeri/konditori
- kjøpesentre, med mindre skjenkeområdet har en beliggenhet og åpningstid som fører til at driften er klart atskilt fra butikkdriften og kjøpesenterets publikumsområde
- treningscenter
- frisørsalonger og lignende
- bingohaller, spillehaller og lignende, eller steder der det befinner seg spillautomater

I Nesodden kommune gis det normalt ikke skjenkebevilling for en enkeltanledning ved følgende arrangementer/anledninger:

- idrettsarrangementer
- aktivitets-/fritidssenter for barn og unge, herunder skole, barnehage og bibliotek
- kjøpesentre, med mindre skjenkeområdet har en beliggenhet og åpningstid som fører til at driften er klart atskilt fra butikkdriften og kjøpesenterets publikumsområde
- arrangementer helt eller delvis beregnet for barn og unge
- familiearrangementer, med mindre skjenkeområdet er i god avstand til aktivitetene for barn/unge og tydelig avgrenset med gjerde eller lignende og forsvarlig vakthold
- arrangementer der det finnes pengespillautomater og lignende

4.1.11 Trafikkforhold

Skjenkestedets plassering i forhold til trafikkert vei, fortau etc. vil kunne være relevante hensyn.

De fleste skjenkestedene i Nesodden kommune ligger forsvarlig fra trafikkert vei. Dette forholdet må vurderes konkret i hver enkelt sak, og det inngår som en del av totalvurderingen i søknadsbehandlingen. Politiet vil normalt gi innspill på dette.

4.1.12 Næringspolitiske hensyn

Ved vurdering av næringspolitiske hensyn kan følgende forhold legges til grunn:

- unngåelse av monopolsituasjoner
- om salgs- eller skjenkestedet har lærlingeordning
- ønske om å stimulere utviklingen i visse deler av kommunen

Det anbefales at disse forholdene inngår som en del av totalvurderingen i hver enkelt sak.

4.1.13 Hensynet til offentlig ro og orden

Ved vurdering av hensyn til offentlig ro og orden kan følgende forhold legges til grunn:

- om området generelt eller stedet spesielt tiltrekker seg støy, ordensmessige problemer eller kriminalitet

Alle søknader om salgs- og skjenkebevilling oversendes politiet for uttalelse. Politiet uttaler seg både om søkerens vandel og om selve søknaden. Eventuelle problemer i forhold til offentlig ro og orden vil fremkomme av politiets uttalelse. Negative uttalelser i forhold til dette hensynet inngår i vurderingen i hver enkelt sak.

For å unngå støykonflikter skal underholdning med sterk lyd tilpasses skjenkestedets beliggenhet, slik at beboere i nærheten sikres nattero mellom kl. 23:00 og 07:00. Underholdning som formidles via høyttalere/forsterker, tillates i utendørs skjenkeareal kun etter særskilt tillatelse fra kommunen og politiet.

4.1.14 Krav til egnethet

Vandel

Alkoholovens vandelskrav til bevilingshaver, styrer og stedfortreder må være oppfylt. Kommunen oversender alle søknader til politiet for vandelsjekk, men det er kommunen som avgjør om eventuelle anmerkninger skal medføre at styrer eller stedfortreder ikke kan godkjennes eller at bevilling ikke kan gis til bevilings søker.

I vurderingen vektlegges:

- straffbare handlinger som er begått de 10 siste år
- eventuelle brudd på skatte- og avgiftslovgivningen

Dette innebærer at kommunen skal innhente uttalelser fra alle skatte- og avgiftsmyndigheter ved vurdering av nye søknader og ved fornyelse, i tillegg til uttalelse fra politiet. Skatte- og avgiftsmyndighetene har også en selvstendig plikt til å opplyse om uregelmessigheter som oppstår underveis i bevilingsperioden.

Kunnskapsprøver

Alkoholoven krever at styrere og stedfortreder for salgs- og skjenkebevillinger må ha dokumentert kunnskap om alkoholoven og bestemmelser gitt i medhold av denne, jf. alkoholovens § 1-7c. Det gjøres ved å avlegge og bestå en kunnskapsprøve om alkoholoven; salgs- eller skjenkeprøven. For salgsbevilling må man ha bestått salgsprøven og for skjenkebevilling må skjenkeprøven være bestått.

For å få skjenkebevilling må daglig leder i tillegg dokumentere kunnskaper om økonomistyring og lovgivning av betydning for drift av serveringssteder, herunder serveringsloven, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen, konkurslovgivningen, arbeidsmiljøloven og alkoholoven. Dette dokumenteres ved bestått etablererprøve etter serveringsloven.

Salgs-, skjenke- og etablererprøven avholdes i kommunene.

Ansvarlig vertskap

Nesodden kommune ønsker et trygt og hyggelig uteliv med et ansvarlig vertskap i skjenkebransjen. Et ansvarlig vertskap vil bidra til å forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser. For å øke kompetansen hos ansatte i skjenkebransjen er det utviklet et e-

læringskurs som gir en innføring i aktuelle bestemmelser i alkoholoven og kunnskap om alkoholens virkning på kroppen. Kurset gjennomgår alkoholoven, samtidig som det setter fokus på konflikthåndtering og utfordringer i bransjen. Kurset består av seks leksjoner og en avsluttende prøve. Ved bestått prøve får man kursbevis. Kurset finnes på norsk og engelsk.

Nesodden kommune krever at både styrer og stedfortreder for skjenkebevillingen har gjennomført og bestått e-læringskurset Ansvarlig vertskap på Helsedirektoratets nettside.

Begrensing i alkoholstyrke

Type alkoholholdig drikk som skjenkes kan knyttes opp til ulike typer driftskonsept, som f.eks. spisested, pub, dansested.

4.1.15 Bevillingsperiodens lengde

Bevillingsperioden er regulert i alkoholoven § 1-6. Maksimal bevillingsperiode er fire år og følger kommunestyreperioden. Det er anledning til å fastsette kortere periode. Salgs- eller skjenkebevilling kan også gis for en tidsbegrenset periode, for en bestemt del av året eller for enkeltanledning når det er dette det søkes om.

Alkoholoven § 1-6 gir åpning for at bevillinger ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30.09. året etter at et nytt kommunestyre tiltrer. Forutsetningen for dette er at kommunen har gjennomgått den alkoholpolitiske planen i forbindelse med ny kommunestyreperiode.

Dersom Nesodden kommune har gjennomgått alkoholpolitisk plan ved ny kommunestyreperiode, vil eksisterende salgs- og skjenkebevillinger gjelde videre uten ny søknad.

I følgende tilfeller må det likevel søkes om ny bevilling:

- ved eierskifte
- ved brudd på vilkår som er satt i bevillingen
- ved tildelte prikker
- ved innspill fra politiet om mye uro, bråk eller andre forhold på stedet eller i området
- ved vandelsanmerkninger

4.1.16 Salgs- og skjenketider

Salgs- og skjenketidene er regulert av alkoholovens bestemmelser i §§ 3-4, 3-7 og 4-4. I tillegg har Nesodden kommune bestemmelser om salgs- og skjenketidene i lokale forskrifter.

Salgstider for alkohol med lavere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent

Salgstidene er regulert i alkoholoven § 3-7 og i forskrift om salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1, fastsatt av Nesodden kommune 28.08.2019.

Salgstid for øl med inntil 4.7 volumprosent alkohol i butikk og via nettsalg:

- mandag–fredag kl. 08:00–20:00
- dager før søndager og helligdager, unntatt dag før Kristi Himmelfartsdag kl. 08:00–18:00
- salg og utlevering av alkoholholdig drikk er forbudt på søndager, helligdager, 1. mai og 17. mai

Salgstider for AS Vinmonopolet

Salgstidene for vinmonopolutsalget på Nesodden reguleres av alkoholloven § 3-4.

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager kan salg skje fra kl. 10.00 til kl. 16.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg kan likevel ikke være lengre enn fastsatt salgstid for annen alkoholholdig drikk i kommunen.¹

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg fastsettes av departementet. Departementet kan bestemme at salgstiden skal begrenses til ukens 5 første hverdager.

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai og julaften.

Skjenketider

Skjenketider reguleres av alkoholloven § 4-4 og i Nesodden kommunes forskrifter.

Maksimal åpningstid for serveringssteder i Nesodden kommune er regulert i forskrift om åpningstid for serveringssteder, Nesodden kommune, fastsatt 28.08.2019.

Maksimale skjenketider i Nesodden kommune er regulert i forskrift om tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker, Nesodden kommune, fastsatt 28.08.2019.

Maksimal åpningstid for serveringssteder i Nesodden kommune er:

Type serveringssted	Tidsrom
Kafé, spiserestaurant, diskotek, pub og bar	06:00 – 02:00
Utendørs serveringssted	08:00 – 01:00
Selskapslokale	08:00 – 03:00
Gatekjøkken, kiosk	06:00 – 03:00
Bensinstasjon og kantine	Døgnåpent

Maksimale skjenketider for skjenkesteder i Nesodden kommune er:

Type skjenkested	Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) alle dager	Alkoholholdig drikk gruppe 3 (brennevin) alle dager
Spiserestaurant, med og uten dans, diskotek, pub/bar med og uten live musikk	kl. 08:00 – 01:30	kl. 13:00 – 01:30
Selskapslokaler	kl. 08:00 – 02:30	kl. 13:00 – 02:30
Utendørs servering	kl. 08:00 – 00:30, med forbehold om støyreducerende tiltak	kl. 13:00 – 00:30, med forbehold om støyreducerende tiltak

4.2 Tildeling og utøvelse av salgs- og skjenkebevillinger

4.2.1 Krav til søknad om salgsbevilling

Det må søkes om salgsbevilling via elektronisk søknadsskjema på Nesodden kommunes nettside.

Følgende opplysninger må vedlegges søknaden:

¹ § 3-4 i alkoholloven om vinmonopolets åpningstider er endret ved lov 23. juni 2020 nr. 111 (ikr. 1 sep 2020 iflg. res. 23. ju.ni 2020 nr. 1297

- firmaattest eller lignende
- skatteattest
- eventuell dokumentasjon på at de ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter
- dokumentasjon på eie-/leieforhold av lokalet
- ved nytt salgsted må det legges ved en planskisse over lokalet og brukstillatelse fra kommunen
- bekreftelse på bestått kunnskapsprøve for styrer og stedfortreder i alkoholloven – salgsprøven

4.2.2 Krav til søknad om skjenkebevilling

Den som skal skjenke alkoholholdig drikke, må også ha serveringsbevilling fra kommunen. Skjenkebevilling og serveringsbevilling søkes via elektronisk søknadsskjema på Nesodden kommunes nettside. Det kan enten søkes om alminnelig fast skjenkebevilling, skjenkebevilling for en bestemt anledning eller skjenkebevilling for endrede vilkår for en enkelt anledning.

Følgende opplysninger må vedlegges søknaden:

- firmaattest eller lignende (gjelder ikke for enkeltanledninger)
- skatteattest (gjelder ikke for enkeltanledninger)
- dokumentasjon på at de ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter (gjelder ikke for enkeltanledninger)
- dokumentasjon på eie-/leieforhold av lokalet
- ved nytt serveringssted må det legges ved en planskisse over lokalet og brukstillatelse fra kommunen
- bekreftelse på at styrer/daglig leder har bestått kunnskapsprøve i serveringsloven (etablererprøven) og kunnskapsprøve i alkoholloven (skjenkeprøven). Bekreftelse på at stedfortreder har bestått skjenkeprøven
- bekreftelse på at styrer og stedfortreder har gjennomført kurs i «Ansvarlig vertskap» via Helsedirektoratets nettside
- beskrivelse av hva slags type skjenkested og hvordan stedet skal drives
- redegjøre for stedets tilgjengelighet til hele lokalet inklusive toaletter for personer med nedsatt funksjonsevne. Ved manglende tilgjengelighet skal det på forespørsel fremlegges en plan for hvordan og når tilgjengelighet kan oppnås. Det skal i alle sammenhenger tilstrebtes en universell utforming.

4.2.3 Krav til søknad om serveringsbevilling

Det må søkes om serveringsbevilling via et elektronisk søknadsskjema på Nesodden kommunes nettside.

Følgende opplysninger må vedlegges søknaden:

- firmaattest eller lignende
- skatteattest
- dokumentasjon på at ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter
- dokumentasjon på eie-/leieforhold av lokalet

- ved nytt serveringssted, må det legges ved en planskisse over lokalet og brukstillatelse fra kommunen
- bekreftelse på at styrer/daglig leder har bestått kunnskapsprøve i serveringsloven (etablererprøven)
- beskrivelse av hva slags type serveringssted og hvordan stedet skal drives
- bekreftelse på at serveringsvirksomheten er meldt inn til Mattilsynet
- redegjøre for stedets tilgjengelighet til hele lokalet inklusive toaletter for personer med nedsatt funksjonsevne. Ved manglende tilgjengelighet skal det på forespørsel fremlegges en plan for hvordan og når tilgjengelighet kan oppnås. Det skal i alle sammenhenger tilstrebes en universell utforming.

4.2.4 Krav til internkontroll

Internkontroll handler om salgs- eller skjenkestedets interne styring og egen kontroll av den daglige salgs- eller skjenkevirksomheten.

Internkontrollen innebærer at de ansvarlige for virksomheten skal:

- ha oversikt over bevillingsvedtak, relevant lovverk og lokale retningslinjer
- sørge for at de ansatte har kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten
- ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan ansvar og oppgaver er fordelt
- ha rutiner som sikrer overholdelse av regelverket
- ha rutiner som forebygger, avdekker og retter opp avvik
- foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen

«Guide til god internkontroll etter alkoholoven», som finnes på Helsedirektoratets nettside, hjelper salgs- og skjenkesteder med å lage et godt system for internkontrollen. Guiden er utarbeidet i samarbeid med bransjerepresentanter og gir generell informasjon om internkontroll etter alkoholoven, praktiske råd knyttet til ulike kategorier av salgs- og skjenkesteder, samt maler for beskrivelse av internkontrollsystemet. Guiden erstatter veilederen Internkontroll etter alkoholoven (IS-1337, 12/2005) som dermed ikke lenger gjelder.

Alkoholoven krever at alle salgs- og skjenkesteder skal ha et internkontrollsystem. Internkontrollsystemet skal bidra til at stedene driver forsvarlig, det vil si med lav risiko for overtredelser av alkoholoven og skader som følge av alkoholbruk.

Internkontroll alkohol inngår i oppdraget til skjenkekontrollørene. Internkontroller er alltid åpne, og skal som hovedregel avtales på forhånd og utføres på dagtid.

4.3 Behandling av søknader

4.3.1 Delegering av myndighet

Saker som avgjøres av Formannskapet:

- Bevillingsperioden: Retningslinjer for bevillinger ved ny kommunestyreperiode
- Bevilling for salg og skjenking: Avgjøre bevillingssøknader
- Avslå mangelfull søknad

- Inndra en salgs- eller skjenkebevilling som følge av at alkohollovens krav til vandel ikke er oppfylt
- Retningslinjer for kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om salgs- og skjenkebevillinger
- Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger
- Fastsette begrensninger i antall salgs- og skjenkebevillinger
- Fastsette retningslinjer for behandling av salgs- og skjenkebevillinger
- Fastsette forskrift om åpningstid for serveringssteder
- Fastsette forskrifter om skjenketider for alkoholholdig drikke gruppe 1, 2 og 3
- Fastsette forskrift om salgstider for alkoholholdig drikke gruppe 1
- Tildel prikker ved brudd på alkoholloven iht. alkoholforskriften kapittel 10
- Behandle klage på vedtak om prikktildeling
- Inndra en salgs- eller skjenkebevilling ved 12 prikker eller mer

Saker som avgjøres av Kommunedirektøren:

- Søknader om serveringsbevilling
- Søknader om ambulerende skjenkebevilling
- Søknader om skjenkebevilling for enkeltanledning
- Søknader om utvidelse av skjenkebevillinger for enkeltanledning
- Fastsette frister for innlevering av oppgaver over omsetning av alkohol
- Beregne og fastsette bevillingsgebyret og sette frist for betaling
- Godkjenne ny styrer og stedfortreder ved salgs- og skjenkebevillinger
- Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger
- Gi tillatelse til skjenking på forrige eiers bevilling i forbindelse med overdragelse av virksomhet

4.3.2 Endring av bevilling

Bevillinger gis på bakgrunn av de opplysninger som framkommer av søknaden.

Dersom det gjøres eller skjer endringer i disse opplysningene, er bevillingshaver pliktet til å melde fra til kommunen.

Bevillinger bortfaller automatisk dersom salgs- eller skjenkestedet flytter, konseptet det ble gitt bevilling til endres, ved overdragelse og endring av eierforhold, konkurs eller ved bevillingshavers død.

Ved endring av styrer eller stedfortreder, skal bevillingshaver straks søke om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder.

Ved endring av åpningstidene, eller ønske om endrede salgs- og skjenketider, må bevillingshaver søke og/eller informere kommunen.

4.3.3 Saksbehandling

Alle søknader om salgs- eller skjenkebevilling vurderes i samsvar med alkohollovens bestemmelser og lokal alkoholpolitisk plan.

- Kommunen innhenter uttalelser om vandel, sosiale forhold, skatte- og avgiftsforhold mv. fra politiet, sosialmyndigheten og skatte- og avgiftsmyndighetene. Det foretas en vandelsvurdering.
- Det foretas en skjønnsmessig vurdering ut fra et bredt spekter av hensyn.
- Vurdering av salgs- og skjenketider og eventuelle vilkår for bevillingen.
- Innstilling på avslag eller innvilgelse.
- Sak med innstilling behandles av Formannskapet.
- Formannskapet fatter vedtak som kan påklages.
- Vedtak om salgs- og skjenkebevilling, prikkbelastning og inndragning av bevillinger er å anse som et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2. Alle enkeltvedtak kan påklages. Eventuelle klager sendes Nesodden kommune. Dersom opprinnelig vedtak opprettholdes av kommunen, er endelig klageorgan Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen kan ikke overprøve kommunens frie skjønn, men kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og om det er blitt til på lovlig måte.

4.3.4 Saksbehandlingstid

Alkoholoven § 1-11 bestemmer at saksbehandlingsfrist på søknader om salgs- og skjenkebevilling som skal avgjøres av Formannskapet, er fire måneder. Fristen løper fra kommunen har mottatt komplett søknad. Overskridelse av frist medfører ikke at søknad anses innvilget. Søknader behandles fortløpende og vedtas i henhold til kommunens delegeringsreglement.

Eierskifte og utvidelse av areal, krever også ny behandling. Ved eierskifte kan ny eier søke om å få selge eller skjenke alkohol på tidligere eiers bevilling i inntil fire måneder mens kommunen behandler ny søknad om bevilling. Det forutsettes at ny søknad om bevilling er sendt kommunen innen 30 dager etter overtakelsesdato.

Søknader om skjenkebevilling for et enkelt og åpent arrangement skal behandles innen seks uker etter at komplett søknad er mottatt.

Søknader om skjenkebevilling for et enkelt og lukket arrangement skal behandles innen tre uker etter at komplett søknad er mottatt.

4.4 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunale salgs- og skjenkebevillinger. Formål med kontroll er å sikre at salg og skjenking foregår innenfor rammene av gjeldende lov og regelverk.

Kontroll av salgs- og skjenkestedene i Nesodden kommune foretas av privat vaktsselskap etter avtale med Nesodden kommune.

Alkoholoven § 5-1 krever at kontrollør har avlagt kunnskapsprøve. Prøven skal sikre at kontrollør har tilstrekkelige kunnskaper til å gjennomføre en salgs- og skjenkekontroll. Like viktig som å gjennomføre kontroller, er veiledning og god dialog med salgs- og skjenkestedene. Dette aspektet er ivaretatt i avtalen med kontrollør. Sjekking av internkontroll inngår i kontroll med salgs- og skjenkesteder.

Kontrollene foregår som hovedregel anonymt, noe som ivaretas ved rullering av kontrollører. Kontroll med skjenking skal alltid utføres av to personer.

Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier det, iht. alkoholforskriften § 9-6, og minimum én gang årlig. Det totale antall kontroller skal utgjøre tre ganger antall salgs- og skjenkesteder.

Typiske utesteder skal kontrolleres på tider der det forventes mange gjester, oftest etter kl. 23:00, og kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrenser og salg eller skjenking til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

Skriftlig rapport etter kontroll skal sendes bevilingshaver for uttalelse samtidig som den sendes bevilingsmyndigheten.

4.5 Forbud

4.5.1 Reklameforbud

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt.

Forbudet mot alkoholreklame er et viktig alkoholpolitisk virkemiddel, og det er et mål å opprettholde et strengt og effektivt reklameforbud. Reklameforbudets hovedformål er å hindre påvirkning som fører til økt etterspørsel av alkoholholdig drikk. I tillegg har forbudet til formål å opprettholde forståelse i befolkningen for at alkoholholdige drikkevarer skiller seg fra andre handelsvarer og at det er behov for særskilt regulering som begrenser alkoholforbruket i Norge. For å oppnå formålene, er forbudet utformet som et generelt forbud mot alle former for markedsføring av alkohol, med noen begrensede unntak.

Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Reklameforbudet er medienøytralt, det vil si at forbudet gjelder uavhengig av hvilke kanaler eller medier som brukes for å formidle informasjonen.

Det er Helsedirektoratet som fører tilsyn med om bestemmelsene om reklameforbudet overholdes. Reklameforbudet er nærmere utdypet i alkoholloven kapittel 9 og alkoholforskriften kapittel 14.

4.5.2 Forbud mot salg og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer

Det er forbudt å selge, utlevere eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket, jf. alkoholloven § 8-11.

4.5.3 Forbud mot rabatt

Det er forbudt for innehavere av salgs- og skjenkebevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk. Både kvantumsrabatter og spesielle tilbud på alkoholholdig drikk er forbudt. Bestemmelsen gjelder alt salg og skjenking av alkoholholdig drikk til forbruker. Det er også forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

4.6 Reaksjoner ved brudd på salgs- og skjenkebestemmelsene - prikksystemet

Brudd på alkohollov og alkoholforskrift mv. skal medføre reaksjon fra kommunens side.

Inndragning av bevilling kan skje når vilkårene for å ha bevilling ikke lenger er oppfylt, for eksempel at kravet til uklanderlig vandel i alkoholloven § 1-7b, ikke lenger er oppfylt.

I tilfeller der innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følge av vilkår i bevillingsvedtaket, skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker, jf. alkoholforskriften § 10.

Alkoholloven § 1-8 bestemmer følgende:

«Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b [om vandel] ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfylder sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

[...]

Departementet fastsetter i forskrift nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.».

Alkoholforskriften gitt med hjemmel i alkoholloven, gir utfyllende bestemmelser om saksbehandling og klageadgang i bevillingssaker. Regler for tildeling av prikker og inndragning av bevilling fremkommer i alkoholforskriften kapittel 10. Alkoholforskriften kapittel 10 har detaljerte regler for hvilke overtredelser som skal medføre tildeling av prikker, f.eks. medfører salg eller skjenking av mindreårig tildeling av åtte prikker.

Tildeling av prikker er enkeltvedtak som kan påklages og det skal forhåndsvarsles. Fylkesmannen er klageinstans.

4.6.1 Alkoholforskriften kapittel 10 om inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i alkoholforskriften § 10-2 til 10-6, gjelder der kontroll er gjennomført i henhold til alkoholforskriften kapittel 9, eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

Brudd som avdekkes ved veiledningsbesøk, skal ikke medføre prikker. Dette for å sikre en god og fri dialog mellom bevillingshaver og kontrollør.

4.6.2 Periode for beregning av prikker

Det er vedtatt toårs periode regnet fra overtredelsestidspunktene for virkning av prikker i alkoholforskriften § 10-2. Etter to år slettes prikkene.

12 prikker i løpet av to år skal medføre inndragelse av bevilling for én uke. Flere enn 12 prikker i perioden skal medføre følgende tillegg i inndragning:

Antall prikker	Antall dager inndragning
1 prikk	1 dag inndragning
2-3 prikker	2 dager inndragning
4-5 prikker	3 dager inndragning
6-7 prikker	4 dager inndragning
8-9 prikker	5 dager inndragning
10-11 prikker	6 dager inndragning
12 prikker	7 dager inndragning

4.6.3 Prikktildeling, jf. alkoholforskriften § 10-3

Ordningen med prikktildeling er obligatorisk og kommunen er forpliktet til å følge de anvisninger som følger av alkoholforskriften. Antall prikker knytter seg til overtredelsens alvorlighetsgrad.

Flere likeartede brudd ved samme kontroll regnes som ett brudd, men kan virke skjerpene og medføre tillegg av prikker, se punktet om skjønnsutøvelse ved prikktildeling.

Salg og skjenking til mindreårige er ansett som en av de groveste overtredelsene av alkoholloven.

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd.
- Brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i alkoholforskriften.
- Brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven §§ 3-9 og 4-7.
- Hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i alkoholforskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i alkoholforskriften.
- Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven §§ 3-7 og 4-4.
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5, første ledd.
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5, tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i alkoholforskriften.
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9, siste ledd, jf. kapittel 8 i alkoholforskriften.
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i alkoholforskriften.

- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i alkoholforskriften.
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c.
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8, annet ledd.
- Gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8, annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i alkoholforskriften.
- Brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i alkoholforskriften.
- Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i alkoholforskriften.
- Gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i alkoholforskriften.
- Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i alkoholforskriften.
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven §§ 3-2 og 4-3.
- Brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i alkoholforskriften.
- Andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven §§ 3-1 sjette ledd, 4-1 annet ledd, 8-6, 8-6a, 8-12 og 8-13.

4.6.4 Skjønnsutøvelse ved prikktildeling, jf. alkoholloven § 10-4

Det kan tildeles færre prikker ved en overtredelse enn det som følger av alkoholloven § 10-3 ved helt spesielle og svært formildende omstendigheter. Både «spesielt» og «formildende» må være oppfylt for at unntaket får anvendelse.

- Falsk legitimasjon: det skal svært mye til for at unntaksbestemmelsen får anvendelse med dette som begrunnelse.
- Alkohol tatt med inn eller brakt ut: det kan tenkes situasjoner der det er umulig for bevillingshaver å oppdage dette.
- Omsetning av narkotika: dersom skjenkestedet selv har tilkalt politiet grunnet mistanke om narkotikaomsetning, bør dette være formildende.

Det kan tildeles flere prikker ved en overtredelse enn det som følger av alkoholloven § 10-3 ved svært skjerpende omstendigheter. Terskelen for å bruke bestemmelsen, skal være høy og fange opp de tilfellene hvor det for eksempel foreligger grov uaktsomhet eller forsett, der overtredelsens karakter er klart mer alvorlig enn normaltifellene eller der det har blitt avdekket et betydelig antall likeartede overtredelser ved stedet.

- Lav alder: jo yngre vedkommende er, desto grovere regnes overtredelsen. Mengde solgt alkohol til vedkommende kan skjerpe ytterligere.
- Åpenbart påvirket: grad av beruselse kan være relevant og mengde alkohol som er solgt til vedkommende.
- Skjenking og salg utover fastsatt åpningstid: jo lenge tid etter fastsatt tid for skjenking og salg, desto grovere overtredelse.
- Hindret kontroll: dette kan være en skjerpende omstendighet og svært skjerpende dersom motiv er å skjule overtredelser.
- Uforsvarlig drift: dersom driften fremstår som så uforsvarlig etter en helhetsvurdering, kan dette være skjerpende.

Utøvelse av skjønn krever skriftlig begrunnelse og eventuell tilleggsdokumentasjon slik at vedtaket kan etterprøves ved en eventuell klage.

4.6.5 Saksbehandling i kommunen ved tildeling av prikker

Saksbehandlingen foregår på grunnlag av det til enhver tid gjeldende delegeringsreglement.

1. Kommunen mottar melding om brudd fra kontrollør eller andre myndigheter, jf. alkoholoven § 10-1.
2. Kommunen forhåndsvarsler om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16, ref. alkoholoven § 10-5.
3. Bevillingshaver gis anledning til å inngi forklaring/tilleggsopplysninger/imøtegå påstand om brudd.
4. Formannskapet fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker.
5. Eventuell klage behandles etter forvaltningslovens regler. Fylkesmannen er endelig klageorgan hvis opprinnelig vedtak opprettholdes.
6. Kommunen sender ut forhåndsvarsling om inndragning av bevilling.
7. Formannskapet fatter vedtak om inndragning ved 12 prikker, jf. alkoholoven § 10-3.
8. Vedtak om inndragning bør iverksettes innen 4 uker, jf. alkoholoven § 10-6.
9. Eventuell klage behandles etter forvaltningslovens regler. Fylkesmannen er endelig klageorgan hvis opprinnelig vedtak opprettholdes.
10. Bevillingshaver kan «samle opp» prikker og klage på et senere tidspunkt.

4.7 Gebyr for salg og skjenking

Alle som har en fast salgs- eller skjenkebevilling skal hvert år betale et bevillingsgebyr til kommunen. Gebyret regnes ut fra antall omsatte liter øl, vin og brennevin, men ved lav omsetning må det likevel betales et minimumsgebyr. Hver av alkoholgruppene er priset forskjellig, og det er ulike priser for salg og skjenking, og for alminnelig bevilling og enkeltanledninger.

Gebyrene for salg og skjenking er fastsatt i alkoholforskriften og endres med virkning fra og med 1. januar hvert år.

De som får innvilget skjenkebevilling for et åpent eller lukket arrangement skal også betale bevillingsgebyr. Dette gebyret kreves inn som et fast engangsgebyr når bevillingen innvilges.

Gebysatsene fastsettes årlig i alkoholforskriften.

I prinsippet skal gebyrene dekke kommunens utgifter til kontroll med utøvelsen av salgs- og skjenkebevillingene, samt saksbehandling i tilknytning til bevillingssøknaden og senere oppfølging av bevillingene.

Kommunedirektøren kan redusere bevillingsgebyret etter søknad ved følgende tilfeller:

- Arrangementet blir avlyst på kort varsel på grunn av ikke forutsette hendelser som ekstremvær, ulykker eller andre katastrofer.

4.7.1 Omsetningsoppgave

Faste salgs- og skjenkesteder må hvert år levere omsetningsoppgave med opplysninger om antall omsatte liter alkoholholdig drikke til Nesodden kommune. Fristen for innsending er 1. mars hvert år. Manglende eller for sent innsendt oppgave medfører tildeling av to prikker.

Opplysningene sendes kommunen via elektronisk skjema fra kommunens nettside. Omsetningsoppgaven danner grunnlaget for beregningen av bevillingsgebyret. Faktura sendes til bevillingshaver så snart omsetningsoppgaven er kontrollert og funnet i orden.

Ved skjenkebevilling for åpne og lukkede enkeltanledninger skal det ikke sendes inn omsetningsoppgave. I disse tilfellene kreves det inn et fast minimumsgebyr ved innvilgelsen av bevillingen.

4.8 Klageadgang

Vedtak om salgs- og skjenkebevilling, prikkbelastning og inndragning av bevillinger er å anse som et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2.

Alle enkeltvedtak kan påklages. Eventuelle klager sendes Nesodden kommune. Dersom opprinnelig vedtak opprettholdes av kommunen, er endelig klageorgan Fylkesmannen i Viken.

Fylkesmannen kan ikke overprøve kommunens frie skjønn, men kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og om det er blitt til på lovlig måte.

5 Lenker

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven), av 2.6.1989 nr. 27

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-02-27?q=•Lov%20om%20omsetning%20av%20alkoholholdig>

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), av 8.6.2005 nr. 538

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-06-08-538?q=Forskrift%20om%20omsetning%20av%20alkoholholdig>

Forskrift om tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker, Nesodden kommune

Hjemmel: Fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 4-4.

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2019-08-28-1297>

Forskrift om salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1, Nesodden kommune

Hjemmel: Fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 3-7.

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2019-08-28-1295>

Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), av 13.06.1997 nr. 55

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-06-13-55>

Forskrift om åpningstid for serveringssteder, Nesodden kommune

Hjemmel: Fastsatt av Nesodden kommunestyre 28. august 2019 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15.

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2019-08-28-1296?q=åpningstid%20for%20serveringssteder,%20nesodden%20kommune>